

Výzkum začíná otázkou

POL 494, 8.3. 2017

Klíčová rada

- Stavte „co“ před „jak“
- Téma, teorie, celý výzkum se nesmí podřizovat metodám
- Nesmí!

Příklad- Jak to nedělat

- Máte „rádi“ obsahovou analýzu, metodu ekologické inference, koncept polarizace....
- „Když jediné, co máme v ruce, je kladivo, po čase nám všechno začne připomínat hřebík“.

Klíčová rada 2

Přemýšlejte, jaké budou možné odpovědi na vaši otázku (co se stane, až výzkum dokončíte):

- Budou dost hodnotné?
- Co z nich bude plynout vzhledem ke stávajícímu stavu zkoumání?
- Budou se dát nějak dál využít?
- Rozvinou nějak vaši kariéru?

Klíčová rada 3

- Mějte nejdřív otázku a až pak odpověď.

Na co si odpovídat při výběru otázky

- Pasuje mi?
- Bude z ní mít něco politologie?
- Kladu si ji nejlepším možným způsobem?
- Dokáží na ni zodpovědět?

Pasuje mi?

- Zhodnoťte, jestli se takové otázce jste schopni věnovat dostatečně dlouho
- Zhodnoťte typ motivace (problém s otázkami, kde máte nějaké angažmá)

Je dobrá pro politologii?

- Zaujme něčím širší publikum?
- Proč je důležitá?
- Má sociální význam?
- Může z ní být nějaké politické doporučení?
- Má vliv na stav poznání v oboru?

Kladu si ji dobře?

- Jasně konceptuálně vymezená, navádějící k tomu, jaká data potřebuji.
- Př. problematické otázky: „Je Babiš problém“?

Dokáži na ni zodpovědět?

- Časové omezení
- Finanční
- Nedostatek vědomostí
- Není možné získat data
- Etické problémy

Hierarchie výzkumných otázek

- Váš výzkum můžete (měli byste) uchopit na pěti úrovních:
 1. Výzkumná oblast
 2. Výzkumné téma
 3. Obecná výzkumná otázka
 4. Specifická výzkumná otázka
 5. Otázky při sběru dat

HIERARCHIE! Postupujeme mnohem častěji shora dolů

Výzkumné oblasti a témata

- **Oblast výzkumu:** to, co nás zajímá (neproblematické)
- **Témata výzkumu:** složitější (musíte se něčeho vzdát, zároveň limituje literaturu, kterou je potřeba posoudit).

Příklady

Oblasti:

- Česká politika, Demokratizace, Antikomunismus, Emoce v politice

Témata:

Opoziční smlouva, Institucionalizace demokratických pravidel, Rozšíření antikomunistických postojů v populaci, Emoce a politická participace.

Obecné a specifické otázky

- Dále omezují téma. Obecná otázka je obvykle příliš „obecná“, je nutné ji dále specifikovat ve specifických otázkách (nejčastěji několika).

Příklad:

- Výzkumné téma: Emoce a politická participace
- **Obecná otázka:** Liší se nějak jednotlivé emoce v tom, jak ovlivňují ochotu politicky participovat?
- **Specifická otázka:** Ovlivňují vztek a sklíčenost ochotu politicky participovat stejně nebo různě?

NEBO

- **Obecná otázka:** Jaké emoce vyvolává politická participace?
- **Specifická otázka:** Vnímají emociálně (svou) politickou participaci různé věkové skupiny stejně nebo různě?

Specifičnost otázky a úroveň sběru dat

- Dostatečně specifickou otázku máme v případě, pokud jsme již schopni jednoznačně určit, jaká **data** potřebujeme k jejímu zodpovězení

neboli

zaměřte se na pozorovatelné (kladte si otázky jako „Jaké jsou pozorovatelné důsledky této teorie?“, ale také „Mají tato data význam pro mou teorii?“)

Empirické kritérium pro otázky

- Problém s některými **normativními** otázkami (na vstupu): „Jaká má být dobrá internetová kampaň?“, „Má ČR provést volební reformu?“

(je nutné přeformulovat, aby bylo jasné, jaká data potřebujeme)

Princip minimaxu

- Snažte se na snažit co nejvíce rozšířit oblast, kterou vysvětlujete (= učinit teorii co nejvlivnější, *maximum leverage- KKV*). V momentě, kdy se omezíte výběrem problému, tak **musíte toho, co Vám zůstalo, maximálně využít.**
- PŘ1: designujete experiment, v němž prověřujete, zda využívání sportovních metafor v projevech politika zvyšuje ochotu voličů podpořit ho- ptáte se dále, zda to platí i podle pohlaví a věku **(vyčerpání informace v datech)**
- PŘ2: Zjistíme, že v Asii je silný vztah mezi vývojem HDP a politickou stabilitou, snažíme se rozšířit výzkum i na Latinskou Ameriku/všechny rozvíjející se země **(více případů)**
- PŘ3: Máme teorii, že dvojkolový většinový systém má reduktivní účinek na stranický systém. Ptáme se nejen, jak funguje reduktivní účinek na národní úrovni, ale i na úrovni volebního obvodu nebo v prezidentských volbách **(jiná úroveň analýzy)**

Výzkumné otázky a hypotézy

- **NENÍ TOTÉŽ!**
- Hypotézy by měl výzkum obsahovat, pokud je to vhodné
- Vhodné to je, pokud:
- **Jsem schopen navrhnout mezi jednotlivými komponentami (závislou a nezávislou proměnnou) výzkumných otázek vztah kovariance**
- **Jsem schopen ho podložit existující teorií**
- **JINAK SE HYPOTÉZÁM (I VEDOUCÍMU) SPÍŠ BRAŇTE!**

Kdy **nemít** hypotézy

- Nevíte toho dost (chcete například studovat postoje Trumpových podporovatelů)
- Nemáte ohraničenou sadu **nezávislých proměnných**, které by vysvětlovaly závislou
- Zajímá vás **fenomenologická** otázka („Co cítí Trumpovi příznivci po návštěvě jeho volebního shromáždění?“)
- **Etnografická** studie, hypotézy omezují možnost hlubokého porozumění

Příklad:

- **Specifická otázka:** Ovlivňují vztek a sklíčenost ochotu politicky participovat stejně nebo různě?
- **Hypotéza:** Existuje významný rozdíl mezi tím, jak vztek a úzkost ovlivňují politickou participaci, vztek zvyšuje ochotu participovat, úzkost snižuje (Weber 2012).

Teoretická a sociální relevance výzkumné otázky

- Důležité kritérium pro posouzení hodnoty výzkumu
- Nemusí být nutně kompromisem
- **Teoretická relevance:** výsledek výzkumu pomáhá lépe porozumět fenoménu, který je teoreticky nebo empiricky studován
- **Sociální relevance:** výsledek výzkumu má 1. sociální dopad, neboť 2. je možné určit, že některé (sociální) výsledky jsou lepší než jiné a prakticky ho tak využít.

Výzkumná relevance: dva klíčové úkoly (KKV)

- I „teoreticky relevantní“ výzkum by se měl týkat důležitých problémů v reálném světě, ne výhradně problémů vědecké disciplíny (např. otázka „Je SPOZ sociálně-demokratická strana?“)!
- Dobrý výzkum by měl rozšiřovat možnosti politologického porozumění tomuto reálnému světu, či vysvětlení některých jeho fenoménů (ne nutně vždy nové hypotézy, někdy stačí i nový popis, ale nutné je přinášet nové věci).
- Někdy těžké dodržet oboje....

Teoretická relevance (způsoby)

- Empirické testování dosud netestovaných hypotéz
- Identifikace logických inkonzistencí v doposud platné teorii
- Identifikace empirických případů, které není stávající teorie schopná vysvětlit
- Návrh teoretických konceptů
- Formulace alternativního vysvětlení (vlastního nebo syntéza stávajících přístupů)
- Aplikace teorie do nové oblasti (např. geografické)
- Syntéza různých teorií

Sociální relevance (kritéria)

- Koho se výzkumná otázka potenciálně týká a jak?
- Jaké jsou zabudovány ve výzkumu hodnotící mechanismy (jak na jeho základě můžeme hodnotit, co je lepší a co horší)?
- Jakou praktickou aplikaci výzkum nabízí?

Příklad potenciálně sociálně i teoreticky relevantní práce, Lijphart: ***Patterns of Democracy (1999)***

- Existuje univerzální vztah mezi institucionálním uspořádáním a výkonností ekonomiky, jistá institucionální konfigurace vede k lepším výsledkům ekonomiky (teoretická relevance)
- Toto institucionální uspořádání může být přeneseno i do zemí, kde zatím není (sociální relevance)

Banalita vs. Zkoumatelnost výzkumných otázek: OK koncept

	Banální	Zajímavé
Dobře zkoumatelné	Nejčastější, potřeba se vyhnout	IDEÁL (neexistuje?)
Špatně zkoumatelné	: -)	Nejčastější, proto je teorie výzkumné praxe

K jakým závěrům mají vést výzkumné otázky (Shively)?

„jednoduchým“ (ne banálním, ale srozumitelným reprezentacím toho, co zkoumáme, KKV nesouhlasí!)

„hodnotným“ (mají přesvědčivě něco nového říkat o zkoumané oblasti, musíme se dozvědět výrazně víc, než kdybychom hádali)

„důležitým“ (liší se podle zaměření výzkumu)

Důležitost

- V „inženýrském“/aplikačním výzkumu je důležitý závěr k aktuálně palčivému problému, který má okamžité aplikace (je potřeba zaměřit se na co nejvíce možných aplikací a formulaci závěrů, srozumitelných i mimo politologii)
- V teoretickém výzkumu důležitost posuzujeme podle toho, jak obecná a široce uplatnitelná teorie je (nejen vzhledem ke zkoumanému univerzu, ale i k předchozím teoriím).

Příklad „dobrého“ výsledku: P. Converse (*Of Time and Partisan Stability, 1969*)

- Výzkumná otázka: Jaké faktory vysvětlují různou stranickou identifikaci v různých zemích (vyšší naměřena v USA a GB, nižší v Itálii, Francii, Německu)?
- Zjištění: pravděpodobnosti stranické identifikace jedince lze skoro kompletně vysvětlit 1. pravděpodobností, že stranicky identifikován byl jeho otec a 2. dobou, jak dlouho již mohl nepřerušovaně volit.
- Co z toho (např.) plyne: 1. V prvních volbách je identifikace mladých a starých stejná, 2. pokud jsou volby přerušeny, sníží se míra identifikace předvídatelným způsobem 3. v případě opakování voleb a známých vstupních hodnot můžeme odhadnout vývoj stranické identifikace v jednotlivých zemích, 4. míra stranické identifikace se spíše sbližuje.

„Machiavellistická“ pravidla pro výzkumné otázky (Shively)

1. měly by připouštět možnost, že budou učiněny **co nejširší závěry**
(příklad: prezidentství- politická biografie vs. srovnání prvního a druhého období např. v otázce využívání pravomocí a otázka, jaké faktory ovlivňují rozdíly mezi nimi)
2. striktně dodržovat kritéria teoretické relevance
(zaměřovat se na teoretické anomálie, nově aplikovat geograficky).
3. pište o nich co nejpoutavěji- dobrá otázka musí zaujmout nejen vás

Příběh úspěchu

